

Víte, co je to mediace? To k vám přijde rozhádaný manželský pár a chce po vás, abyste ho rozsoudili.

25. března 2023 - 07:00

Jenomže mnoho sporů se rozsoudit nedá a správný mediátor nehledá pravdu, ale porozumění. A tak umožní každé ze stran, aby se vyjádřila, popsala svůj pohled na věc, klidně vyložila své stanovisko a nechala druhou stranu dospět k pochopení a porozumění. Anebo alespoň k toleranci, protože bez ní diskuse ani život neexistuje. Pojďme si pravidla mediace převést na horkou aktualitu dnešních dnů.

Na českých veřejných budovách už rok vlají dvoubarevné ukrajinské vlajky. Jedni je nadšeně velebí jako výraz solidarity a sounáležitosti, značí si jimi klogy sak a profily na sociálních sítích a pohrdlivě se vyjadřují o každém, kdo nesmýšlí stejně žlutomodře. Jiní by na jejich místě radši viděli vlajky české a polohlasně namítají, že čeho je moc, toho je příliš. Tvrdí, že nikde v zahraničí cizí vlajky města v takovém masovém měřítku nezaplavují a že naši úředníci nemají právo o tom bez podpory lidí rozhodovat. Vlajkové kauzy posledních dní jsou vrcholem ledovce, který se jmenuje svoboda slova a právo na vlastní názor. A taky jsou příkladem špatně vedené diskuse, která se v naší zemi poslední tři roky zapomněla vést.

V normální společnosti je normální mít na věci a události různé názory. Někdo chce vlajky na budovách veřejných institucí věsit, jiný sundávat a nemít žádné nebo věsit vlastní či jiné. Někdo si myslí, že cizí vlajka mobilizuje odhodlání české veřejnosti, jiný soudí, že takový prapor naopak provokuje, demoralizuje a ve věci solidarity s trpícími působí spíše kontraproduktivně. Lidé nejsou stejní a na žádnou věc nemají všichni stejný názor. To jen omezenci si myslí, že lidé musí či mají myslet a soudit stejně. Věřte, že shodně nikdy nemyslí. Na každou věc, na každou situaci a každou událost mají lidé rozdílné pohledy podle svých zkušeností, hodnot, preferencí a zejména zájmů. Na filmy, na knihy, na cizí země, na podnebí, na krásu, na hudbu, na ideální teplotu nebo na vhodný večerní program.

Lidé se mohou svými pohledy na věc obohacovat, když se debata vede slušně a kultivovaně. Anebo se jimi mohou mlátit po hlavě, pokud se zamilují do své pravdy a do svého pohledu na svět. A zejména když o té své pravdě jediné chtějí přesvědčit i druhé. Anebo

ty druhé povýšeně soudit. Dokonce mohou mít různé skupiny lidí na zásadní politický či společenský problém pohled velmi podobný, ale liší se v názoru, jaká cesta vede k vyřešení onoho problému.

Úkol státu, elit, vlády a politiků je přispívat ke kultivované diskusi a nerozdělovat lidi na majitele jedné pravdy a tisíce lží. Kde jsou ti naši nejvyšší, nejznámější a nejpovolanější? Proč je neslyším, jak zklidňují vášně, jak je mírní a jak debatu moudře moderují? Jaká škoda, že kolem sebe příklady dobré politické, vyjednávací a mediační praxe nevidím. Tak tomu bohužel je i v otázce ukrajinských vlajek. Je přece v pořádku spolu mluvit a vysvětlovat si různé pohledy na věc. Nikdo by neměl druhému ani zakazovat jeho názory, ani je vylučovat z veřejné debaty. Je v pořádku tvrdit, že vlajky na každém rohu chci vidět, a uvádět důvody, které můj názor podporují. Ale stejně v pořádku je nesouhlasit a třeba se ptát na legislativu, která vyvěšování státních vlajek na veřejných budovách upravuje. A taky nechat zaznít i opačné názory, které říkají: Podle mě je těch žlutomodrých vlajek ve veřejném prostoru příliš a na veřejných budovách mají viset zejména české vlajky.

Umlčovat debatu se dříve či později vymstí. Někteří lidé mají pocit, že se jim cpe něco pod nos a jejich názor nikoho nezajímá. Jiní, že musíme demonstrovat, kde stojíme a koho podporujeme. Tak nechme zaznít všechny názory, protože lidé na tu různost mají právo.

A mají právo prohlásit třeba i to, že chtějí ty cizí vlajky z veřejných budov už sundat.

Anebo aspoň vyprat.

Daniela Kovářová